

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

<p>Prețul Abonamentului : Pentru Austro-Ungaria pe an . . 5 fl. — cr. " " " " pe 1/2 an . 2 " 50 " " România și străinătate pe an . 14 franci " " " " " pe 1/2 an 7 "</p>	<p>Prețul inserțiunilor : Pentru publicațiunile oficiale, concurse, edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl</p>	<p>Correspondințele sânt a se adresa redacțiunii „FÓIA DIECESANĂ“ ; Ăra banii de prenumerațiune și inserțiuni la Tipografia diecesană în Caransebeș.</p>
--	--	--

PARTEA OFICIOASĂ.

Înaltul Ministeriu reg. ung. de culte și de învățământul public cu datul de 24. Iunie a. e. Nr. 23750. a întărit pe D. *Dēsideriu Scossa* de sub inspector școlariu regese în comitatul Torontal.

Consistoriul diecesan al Caransebeșului a întărit pe d. *Nicolae Mircea* de învățat rîu definitiv la școala rom. gr. or. din *Susca-Română*, în ppviteratul *Bisericii-Albe*, cară pe d. *Aureliu Popoviciu* de învățatoriu definitiv la școala rom. gr. or. din *Goruiu*, în ppviteratul *Orăviți*.

PARTEA NEOFICIOASĂ.

Înmormântarea lui Vasile Alexandri.

Cuvântarea Dlui Alex. Lahovari.

Întristată familie, Domnilor și Doamnelor!

Trista împrejurare, care ne întrunesc astăzi, deși așteptată și pregătită printr'o lungă și dureroasă boală, a lovit țeara cu un doliu neașteptat. Este greu să ne obișnuim cu idea morții lui Vasile Alexandri. De patru-zeci și mai bine de ani numele lui era podoaba literaturii și fala țerei. Poet, scriitoriu dramatic, reprezentant al țerei, ministru, și mai pre sus de toate, Român și patriot în puterea cuvântului, personalitatea lui se leagă cu toate evenimentele, cari au făcut să bată inima acestei țeri și glasul lui se ridica pentru a cânta isbîndele noastre la cari luase însuși o parte însemnată.

Ne obișnuisem a-l crede nemuritoriu. Vai! nemuritoriu este numai geniul lui, dar' trupul pe care l-a insuflat trebuia într'o zi să fie supus legilor neimpăcate ale naturii, și să părăsească soție, rude, amici și acest pămînt al țerei, pe care l'a iubit și l'a ilustrat.

Încă o rază care se stinge,
Din ceriul nostru întunecat.
a zis chiar dînsul.

Astăzi putem să repetăm aceste două versuri, pe care le-a adresat cu dărușie unui prieten mort în esil. Însă nu este numai o rază, care apune, apune chiar soarele strălucitoriu al geniului românesc, care ne-a luminat și ne-a încălzit atîta timp. Vasile Alexandri este născut la Băcău în anul 1821 (12. Iulie.) Se cade să restabilim în contra unor erori prea răspîndite și data exactă a născerii lui și orașul în care a văzut lumina. Familia lui însă este originară din județul Iași. Va să zică el aparține acelei viguroase și nobile generațiuni, căreia se datorește renașterea politică și intelectuală a României, acelei generațiuni, care ajunsă la vîrsta de om între anii 1840. și 1850., a pregătit prin scrierile, prin lucrările ei, prin graiu și prin condeiu renașterea României după secolii de uitare și de nenorocire.

Această mișcare începută după cum am zis pe la anul 1840. de o pleiadă de oameni din ambele principate, ale căror nume istoria le va păstra cu recunoștință, se manifesta în Valachia prin revoluțiunea isbutită dela 1848., în Moldova prin generoase încercări remase fără rezultat.

În urmă ca un torent, care reintră în matca lui, dar pentru a urma cu mai multă tărie cursul seu binefăcătoriu, acea mișcare se regulează și prin actele Divanurilor ad-hoc, prin convenția dela Paris, prin alegerea dela 24. Ianuare, prin unirea principatelor săvîrșită mai târziu, îndeplinî într'un deceniu aproape dorințele seculare ale României.

Mai târziu alte evenimente glorioase ale căror sîntem contimporani, au venit să încunună opera, ale cărei temelii neștrămutate au fost însă așezate între anii 1848. și 1862.

La toată această mișcare Vasile Alexandri a avut privilegiul nu numai rar, dar unic, de a lua

o, indoită parte ca om politic, ca ales al țerei; în toate aceste memorabile adunări, cari s'evârșiră atâtea acte neperitoare, el fu unul din cei mai nobili și mai desinteresate actori. Dară a avut și alt rol, și acela este numai al lui. Poet în toată puterea cuvântului, el a cântat în versuri, cari vor trăi cât limba românească, faptele de întărire și de propășire ale națiunii lui iubite.

Am zis poet; da, poet născut, poet adevărat, mai mult din natură decât din voință.

Quid quid tentabam dicere, versus erat. Aceste cuvinte ale lui Ovid, care le-a cântat, caracterizează talentul lui.

Persoane mai competente decât mine ve vor spune meritele lui literare. Eu mă voi mărgini a zice, că alții poate au avut cugetări mai adânci, limbă mai pretențioasă, prosodie mai prelucrată. Dar ceea ce nimenea n'a avut și nu va avea, este acaa frasă poetică, limpede și curgătoare, ca un izvor dintr'o stâncă a Carpaților, mlădioasă, nechinuită, și ferită mai cu seamă de ori-ce cuvinte și forme străine, geniul curat al limbii românești. Și pentru ce aceasta?

Afară de darul naturii el a avut un minunat învățătoriu; acel învățătoriu este chiar poporul român, ale cărui cântece, ale cărui doine le-a cules. Aceste cântece isvorite fără cugetare și fără pregătire din sufletul poetic al poporului nostru, acea poezie nevoită, care n'o poate întrece nici o combinație a unei prosodii savante, este izvorul curat la care s'a adăpat sufletul lui Alexandri, și de aici prin toată opera lui trece ca o suflare recoritoare.

Putem să zicem, că în Alexandri găsim întruparea poporului nostru în secolul acesta. Cu destinele țerii se ridică și glasul poetului național cu cântecele poporului, cu legendele lui, cu *Miorița*, cu *Mărioara Florioara*, el leagănă, ca să zic așa, copilăria noastră; cu *Doinele și Lăcrămioarele*, el cântă cântecul tinereții, zice în cântările și durerile amorurilor trecătoare din această viață. Dar tinerul a perit, omul matur l-a înlocuit, au venit grijele vieții și nobilele preocupări ale patriotismului.

Atunci Alexandri ridică glasul la înălțimea noilor noastre destinuri.

Nemuritoriul cântec numit „Deșteptarea României“, care deschide seria poeziilor intitulate Mărgăritărele, și care poartă data de 1848., a ramas în mințile și inimile tuturor. Cine din noi în acele ceasuri binecuvântate n'a strigat cu dânsul:

Voi ce stați în adormire,
Voi ce stați în nemișcare,
N'auziți prin somnul vostru
Acel glas triumfătoriu,
Ce se 'naltă pân' la ceriuri
Din a lumii deșteptare,
Ca o lungă salutare
Cătr'un falnic viitoriu?

Chiar dacă în asemenea momente a fost urmate de crude desiluzii, nimenea, zic, nu le-a regretat, căci un moment, grație poetului, au plutit mai pe sus de miseriile vieții în lumea nesfârșită a speranțelor.

În Sentinela română, poetul dela această dată, cu a doua vedere a geniului (poeta vates), el însemnează cu putere rolul politic, misiunea istorică a coloniilor lui Traian la gurile Dunării, ale acestei sentinele a civilizațiunii apusene așezată la porțile Răsăritului de aproape 800 ani și care a ramas credincioasă menirii sale:

Maica Roma cea bătrână,
Mi-a pus astă armă'n mână
Căci Român sunt în putere
Și Român'u'n veci nu pere.

El a cântat desrobirea țiganilor; el a cântat unirea și dela un capet al țerei până la celalalt s'au repetat aceste versuri:

Ai la Milcov cu grăbire
S'e'l secăm dintr'o sorbire
Și se treacă drumul mare
P'ale noastre vechi hotare.

Și în sfârșit în zilele noastre, când după veacuri de amortire, la glasul unui căpitan glorios, Românul se botează carăși în sângele câmpiilor de resboiu, când victoria ne zimbă lucă odată, al cui glas impinse la luptă și la triumf legiunile, cari scoboriau drumurile bătute de Mihail și de Stefan? A cui peană făcu nemuritoare glorie reîntinerită a ostașilor români? Țeara datorește această mândră epopee tot vechiului seu bard, care întinerise cu națiunea pentru a glorifica isbândeale ei.

Dânsul în opera sa intitulată *Motii și Curcanii* și mai cu seamă în *Peneș Curcanul*.

Care a schimbat lângă Balcani

Porecla în renume,

dă dreptatea, ce i se cuvine, viteazului și modestului dorobanț; acel țeran, care lăsa pacinica-i plugărie pentru câmpiele arate cu glonțuri și cu bombe și, aruncat fără veste într'una din cele mai sângeroase bătălii ale secolului, purta cu fală și drapelul ce i-a fost incredințat și numele glorios ce i-a lăsat strămoșii lui.

Dar strălucirea poetică a lui Vasile Alexandri nu trebuie să lase în umbră celelalte merite ale lui.

A fost patriot nu numai cu cuvântul și cu condeiul, dar cu inima și cu faptul. Amestecat în mișcarea dela 1848., el plăti cu exiliul aceste aventuri generoase.

Rătăcind în țeri străine

De căminu-mi depărtat,

cum zice un alt poet român, pe la Paris, pe la Constantinopol, pe la Turin, el puse în serviciul țerei lui toate cunoscințele, toată inteligența lui. Amenitatea formelor lui, amabilitatea nespūsă a unui caracter totdeauna binevoitoriu, spiritul lui ager și plăcut, îi înlesni această misiune, astfel încât is-

luti a face, ca aspirațiunile și dorințele României să fie din ce în ce mai cunoscute și mai primite în societatea cultă, și în cercurile politice din străinătate. Cine nu știe mișcarea ce se producea atunci în favoarea noastră în opinia publică din străinătate și mai cu seamă în generoasa Franță?

În anii 1855—1856. lucrează la Constantino-pol, la Turin, la Paris mai cu seamă pentru a interesa la soarta noastră pe acei, cari dispuneau atunci de soarta Europei. Se știe succesul acestor silințe ale patrioților români, printre cari Alexandri ținea un rang așa de eminent.

La 1857., întors în țeară, el fu unul din cei mai arzători factori ai unirii țărilor surori, unire, pe care trebuia să o cânte în versuri, ce în puține zile se afară pe toate buzele și în toate inimile.

La 1858., sub Căimăcămia de trei, el fu ministru al afacerilor străine al Moldovei și pentru prima oară după mult timp se auzi un limbajiu patriotic și o aperlare energică a drepturilor și a intereselor țerei.

La 1859 el a fost întâiul ministru al afacerilor străine, al Principelui Cuza. Amic intim al Domnitorului, care a făcut unirea și a pus temelie edificiului, care s'a ridicat așa de sus, el fu omul lui cel mai de încredere. În nenumerate rânduri trată cu Napoloen al III. despre diferitele cestiuni în care țeara românească recurgea la sprijinul împăratului, pe atunci cel mai puternic în Europa. Grație acestei protecțiuni, dar grație și creditului de care un trimis ca Alexandri se bucura, multe cestiuni grele fură hotărâte în sensul aspirațiilor noastre naționale. Alexandri fu dar cel dintâiu Român, care chiar fără caracter oficial isbuti să ne dobândească o bunăvoință atât de puternică și de folositoare.

După 1866. a luat parte ca deputat, ca senator, ca ministru al țerei în străinătate la mișcarea politică din ce în ce mai propășitoare a națiunii noastre. Soarta a voit ca la sfârșitul vieții să se întoarcă ca reprezentant al țerei pe acel pământ al Franței, în acea țeară, unde chiar exiliul este îndulcit, unde a trăit ca tinăr, unde a învățat, unde a cugetat, unde a luptat pentru țeara lui și unde a biruit. Deși interesele cu cari a binevoit să se însărcineze nu mai aveau importanța intereselor, care se agitan pentru noi la 1857 și 1858., totuși trecutul lui ilustru, afabilitatea nespūsă a manierelor lui, îi asigurară pe lângă guvernul franceso situațiune excepțională.

Reprezentantul Franciei, care ne face onoare a asista la această tristă ceremonie, pentru care lucru îi mulțămesc în numele guvernului, prin acest act de curtenie ne dă proba stimei și iubirei de care Alexandri se bucura pe lângă toți în țeară, unde a reprezentat atât timp regatul român.

Lovit de o crudă boală, a cărei suferințe le-a purtat cu răbdarea și energia unui Român și a unui

creștin, a venit să-și dea ultima suflare pe pământul iubit al Moldovei, pe acel plaiu dela Mircescei, a cărei luncă a cântat-o, și care de sigur în primăveară numeră mai puține flori, decât florile neperitoare ale geniului lui. El a murit, dar geniul lui trăiește și va trăi. Astăzi România întreagă trebuie să ingenuche înaintea acestui sicriu: Femeile române, ale căror grație și frumsețe le-a cântat, ostașii a căror vitejie a lăudat-o, în sfârșit acest popor român, cu al cărui suflet el a îmbinat sufletul lui, și care n'a avut iubire, ură, durere sau fericire, care să nu resune în versul lui neperitoriu.

El a murit, dar lasă țerei o mândră, o tainică mosecenire. Este suvenirea vieții lui oneste și patriotice, este în fine glorioasa lui operă literară, care va dăinuși cât va suna limba română pe malurile Dunării și prin desigurile bătrânilor Carpați.

Aceasta să fie mângăerea acelor de aproape, care l'am perlit, căci doliul lor este doliul întregii suflări românesce.

Adunarea generală constituantă

a despărțământului B.-Comloș a reuniunii învățătorilor din diecesa Aradului.

Sântem mândri, când vedem că puteri singurătice se unesc pentru binele comun, în special însă când bărbații noștri de școală se coadună și consultă în afaceri școlare, pentru prosperitatea culturii noastre naționale.

Duminecă în 9. I. c. s'a ținut în Comloșul-Mare adunarea generală a despărțământului B.-Comloș al reuniunii învățătorescei din diecesa Aradului.

În presara adunării s'a dat concertul arangiat de corpul didactic în onoarea P. O. D. *Paul Miulescu*. Piesele quartete le-a executat cu succes corul vocal din loc. Concertului a premers serenada și imposantul conduct de facile făcut părintelui protopop Paul Miulescu.

Pătrucerea a fost foarte animată și cercetată, era o sumă de inteligenți români din toate părțile, așa ca și cum n'a mai văzut Comloșul.

Adunarea s'a deschis la 9 oare a. m. prin părintele protopop Paul Miulescu, carele cu cuvinte alese a aretat importanță caracterului confesional al școalelor pentru cultura noastră națională.

Sub presidiul ad hoc al dlui George Serb s'a purces la constituirea biroului, alegându-se — după o scurtă consultare — de *preside* P. O. D. *Paul Miulescu*, *vice-presedinte* *Iuliu Vuia*, *notariu* *Petru Baran* și *G. Stefanovicu*, *cassariu* *G. Serb*, *controlor* *Eutimiu Bujor* și *bibliotecariu* *N. Popovicu*.

După ce nou alesul preside întră urări de „să trăească“ își ocupă postul, adunarea la propunerea membrului Iuliu Vuia întregesce biroul priu alegerea a doue comisii una literară și altă organizatoare; și anume în cea literară s'a ales dșoarele: *Iulia Prohab*, *Arcti Ionașiu* și dl *Petru Ferentiu*;

ear în cea organizatoare: dnl *George Serb*, *Petru Avrămușu* și *L. Trăilescu*.

Urmând la ordine disertațiunile, s'a dat cetire disertațiunii „*Scoala confesională și fondurile școlare*“ de *P. Văcărescu*, carea s'a luat cu plăcere la cunoștință. S'a cetit apoi studiul „*Cultura femeii române și școalele noastre de fetițe*“, de *Iuliu Vuia*, carea a fost ascultată cu viu interes, primindu-se toate tesele-propuneri atinse la fine, cari se vor înainta ven. consistoriu.

Dșoara *Iulia Prohab* a propus în mod practic „*Desvoltarea zicerei*“, carea s'a luat cu mulțumită la cunoștință.

În conformitate cu §. 8. alineca b) și f) adunarea a decis:

a) compunerea regulamentului afacerilor interne se concrede biroului,

b) reședința biroului, reuniunii e Comloșul.

c) proxima adunare generală se va ținea în *Checia-Română*, și în special privitoriu la adunările generale să se normeze în regulament, ca adunarea primă să se țină în săptămâna luminată, ear a doua în feră.

d) pentru proxima adunare să se ție studiul *Religiunii*, însărcinându-se biroul spre acest scop a redacta o instrucțiune asupra metodicei acestui studiu, compunând și un plan asupra temelor pertractându-se. La propunerea comembrului *Iuliu Vuia*, s'a decis a se lua ca teme libere pentru proxima adunare: a) *Cestiunea ortografiei în școalele primare* și b) *Desvoltarea simțului moral în tinerețe*.

Tot la propunerea Dnui *I. Vuia* s'a decretat: emiterea unor colecte în favorul monumentului fericitului *Constantin Diaconoviciu Loga*. În fine după ce s'a pertractat și alte cestiuni adunarea s'a ridicat la 12^{1/2} oare p. m.

Ca oaspeți la ședință am observat pe Doamnele *Adelaida Miulescu*, *R. Rașa* și *Dșoara E. Serb*, apoi pe Dnii *Dr. R. Roșca*, *G. Andron*, *A. Sandu*, *I. Uzon*, *G. Bălan*, *M. Păcățian* s. a.

A fost în adevăr o zi de sərbătoare pentru Românii din *Torontal*, concertul, petrecerea — la care ne-a delectat virtuosul *Ilie Muntean* cu musica sa din *Ciacova*, — ședința adunării însăș vor rămânea mult timp înprimate în inima și memoria noastră.

Areti Ionașiu.

Cuvântarea

ținută în *Budapesta* la 19/31. August a. c. de preotul militar, *Pavel Boldea*, cu ocaziunea cununiei dnui *Dr. Ioan Popoviciu*, vicerotariu la judecătoria regescă din *Orșova*, cu dșoara *Ana Galateo de Gallinary*.

Stimate mire și mireasă!

Ziua căsătoriei e una dintră cele mai însemnate zile din viața omului. În această ziă își lasă mireasa casa părintească de carea atâtea suvenirii dulci o leagă, în carea și-a petrecut etatea copilăriei și multe zile fericite, își lasă părinții ei și iese de sub scutul și îngrijirea lor

pentru de a se concrede unui bărbat, carele mai înainte a fost cu totul strein pentru dēnsa; de altă parte și mirele își lasă pe ai sei, abzice de o mulțime de libertăți personale pentru de a-și lega viața întreagă, pentru totdeauna de o femeie, cu carea să petreacă în întristare și bucurie. Pentru amēdoii începe o viață cu totul nouă.

Mare și însemnat este actul căsătoriei, și DVoastră iubitorilor miri, v'ați înfășat astăzi aicea tocmai spre a implini acest act; — spre a Ve împărtăși cu taina santei căsătorii, și eu din darul lui Dzeu am deosebită onoare a Ve spenda această sântă taină.

Deci eu deși cred că Ve este pe deplin cunoscută însemnătatea acestei taine precum și datorințele ce stau în strēnsă legătură cu dēnsa, totuși voesc a Ve adresa câteva cuvinte, spre care scop, ca să fiu pe deplin futeles atât de stimata mireasă cât și de cătră toți oaspeții și întregul onorat public, îmi iau voie a continua în limba germână.

La S. Apostol *Pavel* mai mult decât la toți apostolii s'au aretat darul lui Dzeu, în toate cele-ce au scris și au vorbit, pentru că despre cele-ce au scris și au vorbit, el a scris și a vorbit mai sublim și mai înalt decât toți așa: despre *Isus Christos*, așa despre demnitatea vieții creștinesci, așa despre biserică și tot așa și despre căsătorie, din care causă și eu voiu esplica și interpreta acum pe scurt cuvintele lui referitoare la căsătorie. — Deci me rog pentru atențiune. —

S. Apostol *Pavel* numescă căsătoria „o mare Taină.“ Și aceasta este întru adevăr și în faptă, pentru că căsătoria e o împreunare ce cuprinde în sine o mare și providențială Taină. Și aceasta o cunoaștem mai bine din darul și din binecuvântarea carea este împreunată cu căsătoria; — dară o cunoaștem și din vechimea înstituiunii divine a căsătoriei însuși, căci ea au existat odată cu omul, și anume după ce Dzeu au creat pe *Adam* au aflat de bine a crea și pe *Eva* și astfelu a pus basă căsătoriei, pe carea apoi *Isus Christos* prin participarea sa la nunta din *Cana Galilei* a sântit-o și onorat-o, a restituit-o în starea ei curată originală și a așezat-o întră santele Taine. Și sūm în deplnă convingere că taina aceasta va exista și de aici înainte până atunci, până va mai exista măcar și numai o părechie de oameni pe pământ. — Și oare pentru ce? Pentru că taina căsătoriei este basa fericirii pământesci a oamenilor, taina căsătoriei este fundamentul familiei omenesci, fără taina căsătoriei neamul omenesc ar trebui să peară, seau dacă nu ar perfi oamenii ar degenera și s'ar înjosii mai reu decât animalele; ear din soțietatea omenească ce ar fi?

Căsătoria e cea mai intimă legătură dintră toate legăturile ce există pe pământ. Apostolul *Pavel* zice: „Și de aceea va lăsa omul pe tatăl seu și pe mama sa și se va lipi de muerea sa și vor fi doi un trup (Efeseni). O așa intimă legătură trebuie să fie căsătoria că întru adevăr din doi să fie un trup și aceasta încă pe toată viața; și numai o astfelu de legătură, poate fi basa fericirii familiare în special și în general a soțietății omenesci.

D-Ta stimată mire ești destinat, în urma pregătirilor și a creșterii intelectuale, a ocupa un loc de frunte

în viața noastră soțială română; și că atare căsătoria D-Voastră are însemnătate nu numai pentru DVoastră ci și pentru națiunea română, din al cărui sin ai eșit, și aceasta prin căsătoria DVoastre poate câștiga sau perde. Ea va câștiga dacă legătura DVoastre va corespunde cuvintelor s. Apostol, dacă veți fi *una* și în iubirea națiunei noastre, spre care scop dintră toate nici odată se nu uitați că sînteți ambii — un român și o italiană, — următorii ai unei nobile gînte, a gîntei romane, și pe D-Ta stimat mire te conjur solemn la acest act însemnat înaintea altariului divin, ca să înveți pe stimata mireasă, să-ți iubească națiunea Ta română, întocmai ca și națiunea ei italiană, cari sînt atât de strîns înrudite, să-o înveți și să faci dintr'însa o adevărată Veturie și să fiți ambii membri folșitori ai națiunei și ai patriei noastre. În înțelesul acesta o vieată conjugală exemplară din partea D.-Voastră e în folosul și al națiunei noastre.

Premițînd aceste cu privire la însemnătatea căsătoriei, să mergem mai departe și să vedem ce datorințe impune Apostolul Pavel părților căsătorite; Sântul Apostol zice cu privire la bărbat că: *Bărbatul este capul muerii precum și Christos capul bisericii.* Prin aceste cuvinte se indegetează pozițiunea ce o are bărbatul în familie; aceasta este demnitatea bărbatului; mai departe zice: *Bărbatul se-și iubească mueria sa precum și Christos au iubit și iubesc biserica*; așadar se cere o iubire mare, curată, eternă și nefînteruptă, o iubire cu fidelitate carea și atunci are să rămână neslăbită, cînd se ivesc nenorociri, cercări etc. Și această iubire, poate fi numai o iubire în puterea căreia, o parte să sacrifice bueros tot ce are pentru a doana; o iubire care după cuvintele Apostolului: *Toate le poartă, toate le crede, toate le sperează și toate le suferă.* Numai astfel de iubire va fi tare destul să rămână statornică pînă la moarte; numai astfel de iubire va fi în stare a edifica adevărata fericire conjugală, și a suporta toate necazurile și fatalitățile ce pot veni omului în vieată.

Ear datorințele femeii le arată s. Apostol prin următoarele cuvinte: *Muerilor! plecați-că bărbaților vostri ca Domnul. Precum se pleacă biserica lui Christos așa și muerile se se plece bărbaților lor întru toate.* Așadar întru toate după modelul s. bisericii; tot așa de cu iubire și cu stărnicie întru toate!

În aceste cuvinte pe scurt făcîndu-ve cunoscut însemnătatea tainei sînteii căsătorii, și aretîndu-ve și datorințele legate cu ea, Ve rog ca în înțelesul ss. noastre canoane bisericesci să Ve dechierați aici înaintea altariului Dluî, avînd de față și pe stimații nuni și pe toți oaspeții adunați, că oare fiind consciî de datorințele de mai sus zise, din convingere și după o cugetare mai serioasă pășiți D.-Voastre la această mare și însemnată taină? și că oare este libera voe a D.-Voastre a Ve lega vieata în bine și în reu, în bucurie și în întristare pentru totdeauna pînă la moarte? (După respunsul afirmativ atât al mirelui cât și al miresei.)

Dacă aceasta este firma convingere și libera D.-Voastre voință, eu rog pe Dzeu să reverse darul său ceresc asupra D.-Voastre; ear pe mine să mă învețe a sevriși

cu demnitate această sîntă legătură carea Vi-o poftesc să Ve fie spre fericire și spre mîntuire. Amin!

Sciri personale.

P. S. Sa domnul episcop al nostru *Nicolae Popea* a plecat ieri Sîmbătă după-amiază la băile lui Hercules dela Mehadia spre restaurarea sănătății sale.

Cu ocaziunea aceasta aflăm cu cale a nota, că după cum ni se spune din parte deamună de crezîmînt, în întorcerea sa din călătoriile avute P. S. Sa s'a abătut pe la Căpolnaș și Bulciu, pentru de a cerceta pe ilustrii domni Mocionyești, unde a petrecut două zile fiind cu multă bunăvoință primit ca oaspe. P. S. Sa a cercetat biserica și școala din comuna numită și a rămas mulțumit de cele-ce le-a aflat în toate privințele, laudă preoților și învățătorilor respectivi, laudă cu deosebire ilustrilor domni Mocsonyi, cari se îngrijesc cu atîta zel pentru biserică și școală. Present era aci tot ca oaspe și cunoscutul nostru bărbat național Magnificența Sa domnul Babeș.

Trecînd în eparchia sa, și ajungînd în Făget fu întîmpinat P. S. Sa la marginea comunei de membrii comitetului și epitropiei parohiale în frunte cu prea onoratul domn protopresviter Olariu, învățător și alți bărbați distinși, executînd vre-o câteva piese corul local bisericesc. Aici a cercetat P. S. Sa biserica cea nouă, care deja se află terminată, și după ce a inspecționat toate obiectele cu deamăruntul, a rostit vre-o câteva cuvinte părintesci către poporul, care, fiind ziua de tîrg, se adunase în biserică în număr mai însemnat. Prînzul l-a avut P. S. Sa la dl protopresviter, împreună cu ilustrul domn Eugeniu Mocionyi și cu alți onorațiori din loc. De asemenea s'a întîmplat și în comuna Bujorul, unde încă l-au întîmpinat fruntașii bisericii conduși de părintele Iosof, înaintea bisericii. Întrînd P. S. Sa în biserică și îndreptînd și aici sfaturi bune privitoare la biserică și școală, își continuă drumul mai departe spre Logoj și Caransebeș.

H y g i e n ă.

Acarus scabiei — sarcoptes¹⁾ scabiei.

Rîia.

Scabia²⁾ este o boală de piele foarte mult cunoscută în popor, este provocată de un animal microscopic (foarte mic ce nu se poate vedea cu ochi liberi) numit *Sarcopt*, în formă de păjangen și care intră sub piele.

Se zice că Chinezii cunosc acest animal ce produce rîia (rănea) de acum 4000 de ani.

În punctul unde se găsește acest animal, bolnavul simte o ușoară arsură, pe urmă nu întîrziază de a se vedea eșind mici beșicuțe ascuțite la vîrf și care produc o mîncărime nesuferită: aceste be-

¹⁾ *Sarcoptes*, dela cuvîntul elin *sarx*, carne și *coptin*, a tăia, adică a pîtrunde în carne, în piele.

²⁾ Lătincesce *scabies*, elinesce *psora*, mîncărime cu arsură.

șicute încep a eși întâlu pe mâni, printre degete și apoi se întind peste tot corpul. Riia se ia dela om la om prin haine și sudoare când doarme cu un rîios în același pat, se mai ia și dela animale.

Bolnavii de riie au mai cu seamă noaptea o mîncărime foarte mare și încep de slăbesc.

Riia se produce din cauza murdăriei și din apropierea unui om sănătos de cel bolnav; în tot casul îndată ce bolnavul simte mîncărime și vede eșind niște mici beșicute, se iee de îndată măsuri de căutare.

Tratamentul, adecă mijlocul prin care poate să scape de riie, se împarte în mai multe metoade și anume:

1. Să se frece peste tot corpul mai multe zile cu un ciorap muiat în gaz (petroleum), și după fiecare frecare să spele corpul cu săpun de rufe seau cu săpun de păcură și să facă o baie căldicică.

2. Bolnavul se va freca peste tot corpul cu apă și cu săpun de rufe în timp de o jumătate de oră, după aceea va lua o baie caldă în care va sta 20. de minute; eșind din baie, bolnavul va fi frecat peste tot corpul încă o jumătate de oră cu o alifie compusă din:

Carbonat de potasă . . . 8 grame.
Sulf 15 "

și Untură de porc . . . 50 "

după care va face din nou o altă baie caldă.

3. Să se frece bolnavul cu *cremă de săpun*, numită a lui *Molard*.

Deacă însă riia nu s'a vindecat sub acest tratament, se poate întrebuința și următoarea pomadă (alifie); se se ia dela farmacie:

Floare de sulf, Săpun alb, untură de porc din fie-care câte 60. grame, — Elcior alb pulverizat

4. grame și Nitrat de potasă 0,20 centigrame. Toate astea se se amestece bine și se se pună într'un borcan, după care în urmă se va freca bolnavul pe corp în fie-care seară.

În fine riia se vindecă definitiv ungându-se bolnavul de două ori numai, cu *unt de Cadini*.

După-ce riia a dispărut, trebuie a se pune toate hainele și rufăriile bolnavului la fum de floare de pucioasă, spre a nu se ivi din nou.

Este de notat în această boală, că curățenia corpului și a rufelor ajută mult pentru a grăbi vindecarea.

Bucuresci.

Dr. Elefterescu.

Concert și teatru.

Reuniunea de cântări gr. or. română din Ruseova-Veche, invită cu onoare la *Concertul* împreună cu *Teatru* pe *Duminecă* în 30. Septembrie (12. Octombrie) 1890. în *Sasca-Montană* la otelul „*Cheia de aur*” sub conducerea dlui diriginte Paul Farca.

Programa:

1. *Motto*, quartet de bărbați de I. R. Karasz.
2. *Ziua de serbare*, quart. bărb. de E. Chevyi.

3. *Sus opincă*, quart. mixt de I. Vidu.
4. *Hora Sinai*, quart. mixt de C. Porumbescu.
5. *Marșul economilor*, quart. bărb. de C. Porumbescu.
6. *Nevasta care iubesc*, sextet mixt de G. Musicescu.
7. *Reîntoarcerea victorioasă*, sextet mixt de H. Bianchi.
8. *Pepitant*, quart. bărb. executat în limba magiară de N. Z.

Urmează teatru:

1. *Herșcu Boccengiu*, canticel comic de V. Alexandri executat de N. Rachiciu, membru al reuniunii.

2. *Arvințe și Pepelea*, vodevil într'un act de V. Alexandri. Persoanele: Arvințe de 50 de ani Dl I. Rachiciu, Pepelea de 25 de ani Dl L. Roșca, Mandica nepoata lui Arvințe, Dșoara Dochia Lungu.

În urma acestora urmează jocurile reuniunii: Călușeriul, Bătuta și Hora călușerilor.

Întrearea de persoană pentru scaun 50 cr., pentru stat de persoană 30 cr. — Începutul la 7 $\frac{1}{2}$ oare seara.

Cu deosebită stimă

Arangiatorii.

Varietăți.

Hymen. D. *Timoteu Achimescu*, major c. și r. se cunună astăzi *Duminecă* în 16/28. Septembrie cu Doamna veduvă *Ofelia Pap*, născută *Popoviciu* în biserica românească greco-orientală din Logoj.

— D. Dr. *Nicolau Vecerde*, avocat, s'a cununat cu Dșoara *Eugenia Popescu* eri *Sâmbătă* la oarele 5. p. m. în biserica gr. or. din Sibiiu-Cetate.

— D. *Carol Ristic*, tenente c. și r. în pensiuie s'a încredințat cu Dșoara *Jeanette Knaute*.

Caz de moarte. În 13/25, l. c. a reposat veduva *Ana de Eperjesy* născută *Fűszfas* din Caransebeș. În mormentarea a fost eri la 4 oare dup' ameză. Fie-i țărna ușoară!

Bibliografie.

Chemia elementară anorganică și organică prelucrată pentru școalele reale, gimnasil, preparandii, școale civile etc. de *Arseniu Vlaicu*, profesor la școalele medii române din Brașov, a eșit de sub tipariu în editura *Librăriei Nicolae I. Ciurcu* din Brașov. Prețul unui exemplar 75 cr.

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. română din *Petroasa-Crivina*, protopresviteratul *Făgetului*, comitatul *Căraș-Severin*, se escrie concurs cu termen de 30. de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt:

1. În bani gata 350 fl. v. a.
2. Pentru conferințe 10 fl.
3. Pentru scripturistică 6 fl.
4. 48. de metri de volum de lemne din care are a se încălzi și ambele școale.

5. Pentru servitorul școlii 4 fl.

6. Locuință liberă în edificiul școlii din comuna *Crivina* cu grădină.

Prelegerile la aceste școli se vor ține în mod alternativ, înainte de amiază în școala dintr-o comună și după amiază în școala din cealaltă comună.

Ceice doresc de a ocupa acest post au a-și trimite recursurile prevăzute cu documentele prescrise și adresate comitetului parochial din *Petroasa-Crivina*, la Oficiul protopresviteral gr. or. rom. al Făgetului până la termenul deschis.

Alesul învățătoriu este îndetorat a participa la toate înmormântările din ambele comune și a duce scripturistica în comitetul și sinodul parochial.

Recurenții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminică seau sârbătoare în s. biserică.

Petroasa-Crivina, în 29. August 1890.

[54] 1—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu*, m. p. ppresv. tractual.

Concurs.

Pentru definitivă întregire a postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. rom. din *Gaiul-Mic*, protopresviteratul *Ciacovei*, comitatul *Timiș*, se escrie concurs cu termen de recurgere de 30. de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană“.

Emolumentele sânt:

1. În bani gata 164 fl.
2. Pentru 12. metri de paie, din cari are a-se încălzi și sala de învățământ 18 fl. trăsurile pentru căratul paicilor le dă comuna bisericăscă.
3. 14.64 Hfl. de grâu și 9.76 Hfl. de cucuruz despoiat.
4. Pentru participarea la conferințele învățătoresci și la adunarea generală 15 fl.
5. Scripturistica 3 fl.
6. Dela fie-care înmormântare unde va participa 20 cr.
7. 4. jugere pământ arătoriu.
8. Cortel liber și grădină intravilană.

Cei-ce doresc a recurge la acest post, vor subșterne recursurile lor — prevăzute cu documentele prescrise conform statutului organic bisericăsc și a regulamentului pentru învățători, adresate comitetului parochial — Prea On. Oficiu protopresviteral în *Ciacova*.

Învățătorii recurenți au să dovedească, că și-au plătit contribuțiunea, regularea apelor și equivalentul, după pământul învățătoresc folosit.

În fine recurenții sânt poftiți a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în s. biserică.

Gaiul-Mic, la 6. Septembrie 1890.

[56] 1—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: *Aureliu Drăgan*, administrator protopresviteral.

Concurs.

În conformitate cu decisul Venerabilului Consistoriu diecesan din 13. Iulie a. c. Nr. 1032. B. se escrie concurs pentru întregirea definitivă a postului de paroch în parochia de clasa III-a din comuna *Globurén*, protopresviteratul *Mehadiei*, cu termen de 30. de zile dela prima publicare.

Dotățiunea:

1. Salariul în bani gata 120 fl.
 2. 16. metri de volum de lemne în natură, seau după voință în bani gata 24 fl.
 3. Sesia 26. jugere, seau în bani gata à 5 fl. v. a = 130 fl.
 4. Desdaunare la sesia dela Oficiul par. de dare (relut) 28 fl. 05 cr.
 5. Cortel și grădină în natură, prețuit în 40 fl.
 6. Dela prasnice în I. zi jumătate din prinos, în a II. asemenea, seau în bani gata pentru a II. zi 20 cr. = 20 fl.
 7. Spese scripturistice oficiului parochial 4 fl.
 8. Dela născeri, nunți și înmormântări 35 fl.
 9. Alte venituri accidentale 5 fl.
- Comutate toate, dau un venit anual de 406 fl. 05 cr.
- Dotățiunea de sub 1. 2. și 3. preotul o va primi *anticipativ* pe fie-care pătrariu de an.

Adaugem, că deacă comunele vecine vor îmbunătăți plata preotului, și noi ne vom acomoda împregiurărilor.

Ceice doresc a ocupa acest post sânt poftiți a-și trimite recursurile lor instruate conform statutului organic și regulamentului pentru parochii și adresate comitetului parochial sub adresa Prea Onoratului Oficiu protopresviteral în *Mehadia*, până la termenul indigitat.

Recurenții sânt poftiți, ca cu scirea M. On. Domn administrator protopresviteral să se prezenteze în s. biserică în vre-o Duminică seau sârbătoare.

Globurén, din ședința comitetului parochial ținută în 26. Iulie 1890.

[55] 1—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: *Dionisie Popoviciu*, Administrator protopresviteral.

Licitațiune minuendă.

Pre basa încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan al *Caransebeșului* din 15. Martie 1890. Nr. 728. se escrie licitațiune minuendă pentru acoperirea de nou a bisericăi gr. or. române din comuna *Bozovicu*, protopresviteratul *Mehediei*, cu prețul esclamării de 1179 fl. 28 cr.

Licitațiunea minuendă se va ține *Duminică în 7/19 Octomerie 1890.* la 11. oare antemeridiane în localul școlii comunale.

Întreprinzătorii, cari doresc a primi această lucrare, sânt poftiți a se prezenta în ziua susnumită în comună unde li-se vor face cunoscute condițiunile acestei lucrări și la începutul licitațiunei vor depune un vadiu de 10% în bani, care vadiu în cazul primirei lucrului va rămănea depus în lada bisericăi până la finirea și colândarea lucrului terminat.

Planul și condițiunile referitoare la acoperirea bisericeii se pot vedea la subscrisul presidiu al comitetului parochial.

Bozoviciu, din ședința comitetului parochial ținută la 2/14 Septembrie 1890.

[53] 2—3

Pavel Vodrilla,
președintele comit. par.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala comună cu limba de propunere română și magiară în comuna Valeabolvașuța, cercul Orșova prin aceasta se escrie concurs:

Cu acest post sunt încopciate:

1. Salariu anual de 200 fl.
2. 12 metri cubici de lemne.
3. Cortel în natură cu grădină pentru legumi.

Ceice dorese a ocupa acest post sunt provocați, ca recursesle lor instruate și adresate înaltului Ministeriu de culte să le substearnă până la 10. Octomvrie a. c. comitetului administrativ al comitatului Caraș-Severin în Lugos.

Învățătoriuul fiitoriu este îndetorat a propune toate cântările bisericesei și funebrele la elevi, precum și a îndeplini toate funcțiunile de cantor bisericesc gr. or. la tot cultul divin.

[51] 3—3

Traian Popoviciu,
notariu cercual.

Am onoare a face cu tot respectul cunoscut, că am deschis pe piața din loc în strada principală în casa dlui Halle lângă hotelul Pomul verde o

arginterie și orologerie

efectuind toate lucrurile, care cad în meseria aceasta, real și foarte eftin.

Recomendându-mă bunei voințe a onoratului public sâmb

cu toată stima

Emilian Gross,

argintariu și orologieriu.

[43] 3—4

Onerați cetățeni, Onerați public cumpărătoriu!

Prin aceasta am onoare a Vă face cunoscut, că mai multe împrejurări m'au îndemnat de a schimba localul neguțătoriei mele de băcănic, și de a împreuna această neguțătorie cu cea de manufacturi și de lipscănie de sub firma Fűszfas-Schreiber, carea pe viitoriu, sub firma de

Eperjesy-Fűszfas,

va fi aranjată cu tot confortul spre a putea satisface dorințelor on. public.

Cu această ocaziune urmez numai unui sentiment al inimii mele, când onoraților concetățeni și cumpărătorii ai mei, le aduc mulțumitele mele adănc simțite, pentru încrederea și bunăvoința, cu care m'au onorat în decurs de 29 de ani. Totodată Vă rog, ca aceste doane prea frumoase și prețioase aquisiții ale unui neguțătoriu onest și activ, să mi-le păstrați și în neguțătoria cea nouă, care eu din parte-mi volu stărui ale merita și în viitoriu.

De 29. de ani urmăresc principial de a aduce în consonanță recerințele neguțătoriei cu detorințele cetățeanului și ale omului și n'am cruțat nici jertfă nici osteneală, ca pelângă prețuri moderate să pociu oferii marfa cea mai bună.

Împreunarea neguțătoriei de băcănic cu cea de manufacturi, de lipscănie și de ferărie ofere onoratului public cumpărătoriu avantajul, de a afla într'un local totfelul de negoț, prin ce cruță timp și osteneală

Cocosul negru de aci înainte își va continua în măsură mai mare misiunea de până-acuma, servind on. public — la cumpărări mari sau mici — totdeauna real și solid.

Pelângă care recomandându-mă mult prețuitei D-Voastre binevoințe, sum cu distinsă stimă

[52] 3—3

De azi înainte vind zaharul în căpățina Chila 38 cr.
sfărâmat Chila 40 cr. și în bușeti cubice Chila 40 cr.

Ignacz Fűszfas.